

GEMEENTE HELLEDOORN	
Behand.: PVNO's	
16 JUN 2010	
A/R Stuk	Trefw.: ISRAAD 14-9-2010
Werkpr. Circulaire's - lbr	
Kopie aan: SWL BAO WLO	
Archief B/N reeks / X/Ven	

10INK04537

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
ontwikkelingen met betrekking tot
de Wet Kinderopvang

ons kenmerk
BAOZW/U201001127
Lbr. 10/069

datum
16 juni 2010

Samenvatting

Met deze ledenbrief informeren wij u over de recente ontwikkelingen op het gebied van de Wet Kinderopvang.

Aan de orde komen:

- * de uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg van 7 april 2010
- * vooruitblik op het Bestuurlijk Overleg van 23 juni 2010
- * stand van zaken Landelijk register kinderopvang
- * stand van zaken project 'achterblijvende gemeenten'
- * actuele ontwikkelingen
- * ondersteuning door projectteam kinderopvang

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8020	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft ontwikkelingen met betrekking tot de Wet Kinderopvang	ons kenmerk BAOZW/U201001127 Lbr. 10/069	datum 16 juni 2010

Geacht college en gemeenteraad,

Met deze ledenbrief brengen wij u op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen met betrekking tot de Wet Kinderopvang. In deze ledenbrief komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- * de uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg van 7 april 2010
- * vooruitblik op het Bestuurlijk Overleg van 23 juni 2010
- * stand van zaken Landelijk Register Kinderopvang
- * stand van zaken project 'achterblijvende gemeenten'
- * actuele ontwikkelingen
- * ondersteuning door projectteam kinderopvang

De uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg van 7 april 2010

Op 7 april heeft Bestuurlijk Overleg plaatsgevonden met minister Rouvoet. De uitkomsten van dit overleg zijn als volgt:

- De invoering per 2010 van het directe toezicht op de kwaliteit van de gastouders betekent een sterke uitbreiding van de werkzaamheden van de GGD-en en de gemeenten. Om deze uitbreiding mogelijk te maken heeft het ministerie van OCW in het Bestuurlijk Overleg van september 2009 reeds eenmalig een bedrag van € 10 miljoen in het Gemeentefonds gestort voor het jaar 2010. Dit bedrag was toegezegd op grond van de verwachting dat er 15-20 duizend gastouders zouden komen. Inmiddels is de verwachting dat circa 55.000 gastouders zich door hun gastouderbureau voor september 2010 zullen laten aanmelden voor registratie. Daarom is in het Bestuurlijk Overleg van 7 april 2010 ook voor 2011 een eenmalige extra storting in het Gemeentefonds toegezegd van €10 miljoen.

Beide eenmalige stortingen staan los van de jaarlijkse storting van 11,9 miljoen (prijspeil 2009) in het Gemeentefonds voor toezicht en handhaving kinderopvang.

- Het aantal gastouders dat zich laat aanmelden en geregistreerd wordt, is nog laag. Gastouders zijn momenteel bezig aan de aanvraagvoorwaarden (met name opleidingseisen) te voldoen via EVC-trajecten danwel ROC-opleidingen. De verwachting

is dat de hausse aan aanmeldingen in de zomerperiode zal plaatsvinden, kort voor de einddatum van 1 september 2010. Geconcludeerd is dat het ondoenlijk is dan vervolgens in 4 maanden tijd alle aanvragen bij GGD-en en gemeenten te behandelen. Daarom is gesproken over een aangepaste wijze waarop bij deze aantallen gastouders de aanvraagprocedure kan worden vormgegeven. Het meest realistische scenario bleek te zijn: alle gastouders worden in 2010 in ieder geval op toetsingskader A (controle op documenten, zoals opleidingseisen, VOG, EHBO-eis) getoetst en de toetsing op toetsingskader B (controle op locatie) wordt over 2010 en 2011 gespreid. De betrokken partijen hebben zich bestuurlijk aan dit scenario gecommitteerd en zullen daar eind juni, als blijkt dat het aantal gastouders dan inderdaad veel hoger is dan de eerdere 15.000-20.000, over besluiten.

- In het komende Bestuurlijk Overleg zal worden besproken of en hoe dit scenario uitvoerbaar is en of dit voldoende financieel is afgedekt. Met de eenmalige extra storting van € 10 miljoen voor 2011 is in ieder geval een basis voor het oplossen van de financiële problematiek gelegd.

Vooruitblik op het Bestuurlijk Overleg van 23 juni 2010

In het Bestuurlijk Overleg van 23 juni zullen twee belangrijke punten worden besproken:

- De prognose van het verwachte aantal geregistreerde gastouders.
Indien de prognoses inderdaad uitkomen dat er 55.000 gastouders zich laten aanmelden voor registratie, zal het scenario, waarbij de toets voor aanvraag gesplitst wordt, nader besproken worden. De splitsing A/B houdt in dat gastouders voor opname in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) allemaal in 2010 getoetst zullen worden op toetsingskader A. Wordt hieraan voldaan dan volgt registratie in het LRK. Toetsingskader B zal daarna getoetst worden, bij een deel van de gastouders in 2010, de rest in 2011. Niet voldoen aan toetsingskader B zou dan leiden tot handhaving. VNG en GGD Nederland hebben bij de uitwerking van dit scenario het voorbehoud gemaakt dat de ter beschikking gestelde middelen voldoende moeten zijn om dit scenario uit te voeren. Dit zal dus ook in het Bestuurlijk Overleg aan de orde komen.
- De verdeling van de beschikbare gelden in het Gemeentefonds.
Afgelopen periode hebben ons vele signalen van gemeenten bereikt over de verdeling van de beschikbare gelden binnen het Gemeentefonds. Er zou sprake zijn van een 'scheve' verdeling: de gebieden met veel gastouders krijgen relatief weinig van de extra € 10 miljoen voor de registratie van deze gastouders. Dit punt wordt momenteel door ons bestudeerd samen met de beheerder van het Gemeentefonds: het ministerie BZK. Overigens is in een gedeelte van de tekorten in de financiering voorzien door de voor 2011 extra beschikbaar gestelde € 10 miljoen (zie uitkomsten Bestuurlijk Overleg 7 april 2010).

Stand van zaken Landelijk Register Kinderopvang

De wijziging van de Wet Kinderopvang per 1 januari 2010 bepaalt dat gemeenten gebruik gaan maken van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Het LRK vervangt de gemeentelijke registers kinderopvang die sinds invoering van de Wet Kinderopvang (in 2005) werden bijgehouden.

Met het LRK kunnen ouders centraal zoeken naar een locatie voor kinderopvang. Op basis van de gegevens in het LRK keert de Belastingdienst vervolgens de kinderopvangtoeslagen uit aan ouders die gebruik maken van kinderopvang. Ouders die gebruik maken van kinderopvang die niet is opgenomen in het LRK hebben geen recht op deze toeslag.

Het LRK fungeert daarmee als basisregistratie voor de kinderopvang en de gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de gegevens in dit register. Indien de gemeente de, bij hen bekende, mutaties in het LRK niet of niet tijdig doorvoert zullen ouders daar financieel nadeel van ondervinden.

Het LRK is in mei 2010 opgeleverd aan de beheerder van het systeem, DUO (voorheen de IB-Groep). Begin juni wordt het systeem beschikbaar gesteld voor gemeenten. Uiterlijk 20 september 2010 moeten alle gemeenten zijn aangesloten op het LRK.

KING, het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, zal de invoering van het LRK bij gemeenten begeleiden. Met onder andere regiocoaches, een website (www.operatiekinderopvang.nl) en gratis cursusaanbod helpt KING gemeenten de invoering tot een succes te maken. Vanaf begin juni zullen gemeenten gefaseerd op het LRK worden aangesloten.

Eind 2010 is vervolgens de oplevering van de GIR Kinderopvang voorzien. De GIR Kinderopvang bestaat uit een inspectiemodule voor de GGD-en, een handhavingmodule voor gemeenten en een managementmodule waarmee onder andere het genereren van het jaarverslag kinderopvang wordt vereenvoudigd. Deze modules zullen worden gekoppeld aan het LRK.

De VNG is nauw betrokken bij de ontwikkeling van de verschillende modules. Om de module handhaving zo veel mogelijk aan te laten sluiten bij de verschillende gemeentelijke werkwijzen is inmiddels een aantal gemeenten actief betrokken bij de ontwikkeling van de module handhaving.

Stand van zaken project 'achterblijvende gemeenten'

In juni 2009 heeft de Inspectie van het Onderwijs (de IvhO) alle gemeenten een brief over het project "achterblijvende gemeenten" gestuurd. Daarin staat dat uit het inspectierapport 'Kwaliteit gemeentelijk toezicht Kinderopvang 2007' blijkt, dat een deel van de gemeenten op toezicht- en handhavingpunten achterblijft. De staatssecretaris heeft naar aanleiding hiervan de IvhO gevraagd om verbeterafspraken te maken met gemeenten die achterblijven. Die afspraken variëren wat betreft inhoud en hersteltermijn, naar gelang de aard van de tekortkomingen.

In eerdere ledenbrieven hebben we u al bericht over de ondersteuningsactiviteiten van de VNG in het kader van dit project.

Huidige stand van zaken project

De Inspectie van het Onderwijs heeft vier toetscriteria benoemd voor de beoordeling van het toezicht en de handhaving door gemeenten, te weten het register, de uitvoering van inspecties, handhavingacties en handhavingbeleid. De IvhO heeft in 2009 per gemeente een bureauonderzoek uitgevoerd. Daarvoor zijn de gemeentelijke jaarverslagen Wet kinderopvang 2007 en 2008, en de gemeentelijke websites geraadpleegd.

Op basis van de resultaten van deze bureauonderzoeken heeft de IvhO in kaart gebracht hoe het nu gesteld is met de gemeentelijke uitvoering van het toezicht en de handhaving van de kinderopvang.

Vanaf het begin van dit jaar is de IvhO begonnen met het toetsen en het actualiseren van de informatie zoals die nu bij haar bekend is. Bijna de helft van alle gemeenten heeft al een mail ontvangen met het verzoek om een aantal vragen te beantwoorden. De IvhO is nu bezig met het verwerken en het analyseren van de antwoorden. In de komende tijd worden alle gemeenten op deze manier benaderd.

Met een aantal gemeenten zijn inmiddels afspraken gemaakt of is een verbeterplan opgesteld.

Reacties tot nu toe

In de voortgangsoverleggen die wij met de IvhO hebben over dit project, blijkt dat gemeenten die al benaderd zijn het project positief ervaren. Enkele reacties:

- Nagenoeg alle gemeenten zijn van mening dat handhavingsbeleid onontbeerlijk is voor een adequate uitvoering. Door het project van de IvhO wordt de gemeente er in sommige gevallen aan "herinnerd" dat het handhavingsbeleid niet voldoet.
- Gemeenten geven aan dat door de aandacht van de IvhO deze taak binnen de gemeente ook meer aandacht krijgt.
- Veel gemeenten ervaren het als prettig dat de VNG concrete ondersteuning kan geven.
- Steeds meer gemeenten worden zich ervan bewust dat de regie op dit terrein bij de gemeente ligt en dat ze zelf in het kader van de opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie werk- en contractsafspraken met de GGD moeten maken.

Wat kunt u zelf doen?

Op onze site (www.vng.nl/kinderopvang) kunt u informatie over toezicht en handhaving vinden. Op korte termijn zal er een aparte knop 'project Achterblijvers' komen waaronder u gegroepeerd allerlei informatie kunt terugvinden. Daarnaast kunt u het VNG-projectteam benaderen voor individuele en gerichte ondersteuning voor dit project.

Actuele ontwikkelingen

- Toekomstig kader voor toezicht en handhaving.
De aandacht richt zich op dit moment, gezien de grote aantallen verwachte gastouders, met name op de jaren 2010 en 2011. Op langere termijn (vanaf 2012) is er echter onvoldoende geld beschikbaar om het huidige intensieve systeem van toezicht en handhaving te continueren. Tevens is dit een goed moment om, nu het huidige systeem vijf jaar in werking is, na te gaan of de gekozen minutieuze methode wel de meest effectieve is. Het ministerie van OCW, VNG, GGD Nederland en de Inspectie van het Onderwijs zullen als overheidspartijen hiervoor opties verkennen met als doel het ontwikkelen van een nieuw toezichtskader.
Te zijner tijd zullen wij hierbij ook onze gemeentelijke klankbordgroep betrekken.
- Herinrichting toezicht.
In september 2007 is het rapport "Van specifiek naar generiek" van de commissie Oosting verschenen. In dit rapport zijn belangrijke adviezen over de toekomstige inrichting van het interbestuurlijk toezicht opgenomen. In de kabinetsreactie op het rapport zijn deze adviezen grotendeels overgenomen.
VNG, IPO en het ministerie van BZK hebben zich naar aanleiding van het rapport en het kabinetstandpunt gecommitteerd om samen te werken aan de herinrichting van het interbestuurlijk toezicht. Een van de speerpunten hierbij: het versterken van de horizontale verantwoording (college naar raad) en kwaliteitsborging om zo het verticale toezicht door Rijk (en provincie) te verminderen.
Om hier invulling aan te geven is VNG een project horizontale verantwoording gestart. In het project worden specifieke wetten doorgenomen om te bezien waar de wet aanknopingspunten biedt voor horizontale verantwoording. Het gaat hierbij vooral om wettelijke criteria voor taakuitoefening door gemeenten.
Dit traject zal komende periode ook voor de Wet Kinderopvang worden ingezet.
De uitkomsten hiervan hebben ook invloed op de Wet Kinderopvang, met name op het gebied van specifiek (tweedelijns) toezicht. In 2011 wordt het wetsvoorstel 'Revitalisering Generiek Toezicht' van kracht, waarin ook het specifieke toezicht uit de Wet Kinderopvang zal verdwijnen. Hierover is inmiddels ook overleg gestart met het ministerie OCW.

Ondersteuning door projectteam kinderopvang

Het projectteam kinderopvang geeft ook dit jaar weer basistrainingen toezicht en handhaving. De voorjaarsserie is inmiddels geweest. In het najaar zal er nog een serie volgen. Bij voldoende interesse zullen we ook weer een vervolgtraining starten.

Daarnaast is het projectteam bereikbaar voor individueel advies op het gebied van (toezicht en) handhaving en ook voor ondersteuning bij de uitvoering van het project 'achterblijvende gemeenten'.

Alle informatie rondom de (wijziging) Wet Kinderopvang vanaf 1 januari 2010 is te vinden op onze speciale site www.vng.nl/kinderopvang.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.